บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : มาตรการทางกฎหมายในการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ต่อสัญญาประกันชีวิต

ชื่อผู้เขียน : นายนิวัฒน์ โชติพงศ์สันติ์

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2549

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. รองศาสตราจารย์จรัล เล็งวิทยา ประธานกรรมการ
2. หม่อมหลวงศุภกิตต์ จรูญโรจน์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเฉพาะ มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินในทางแพ่งของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ต่อสัญญาประกันชีวิต ซึ่งเจตนารมณ์สำคัญในมาตรการริบทรัพย์สินในทางแพ่งตามกฎหมายนี้ เพื่อทำลายวงจรการประกอบอาชญากรรม และอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ มิให้นำทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดทำการฟอกเงินไปใช้ประโยชน์ในการกระทำความผิดอีกต่อไป เพราะกฎหมายนี้สามารถติดตามยึดทรัพย์สินได้ ไม่ว่าจะมีการจำหน่าย จ่าย โอน หรือเปลี่ยนสภาพไปกี่ครั้ง และไม่ว่าจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลใด

ผลจากการศึกษาพบว่า มาตรการริบทรัพย์สินทางแพ่งของพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นมาตราการที่ใช้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดอันเป็นความผิดมูลฐานให้ตกเป็นของแผ่นดิน โดยที่ไม่พิจารณาถึงว่าผู้กระทำความผิดได้รับโทษตามความผิดมูลฐานนั้น ๆ หรือไม่ เนื่องจากในปัจจุบันได้มีรูปแบบวิธีการฟอกเงินโดยนำไปซื้อสัญญาประกันชีวิต จึงมีปัญหาว่าจะริบเงินสิทธิประโยชน์อันจะพึงใช้ตามเงื่อนไขของสัญญาประกันชีวิตประเภทใดให้ตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายนี้ไม่ควรจะกระทบกระเทือนต่อสิทธิของประชาชนผู้สุจริตเกินสมควร

ผู้เขียนได้ศึกษาหลักการริบทรัพย์ทางแพ่งทั้งของประเทศไทย และต่างประเทศแล้ว เห็นว่าการริบทรัพย์ให้ตกเป็นของแผ่นดินดังกล่าวควรพิจารณาถึงผลบังคับใช้ตามกฎหมายของสัญญาประกันชีวิต หากสัญญาประกันชีวิตไม่มีผลบังคับเพราะเป็นโมฆะก็ควรยึดเงินค่าเบี้ยประกันภัยที่ชำระแล้วทั้งหมด แต่หากสัญญาประกันชีวิตสมบูรณ์มีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย ก็ควรมีสิทธิยึดหรืออายัดเพียงเงินหรือสิทธิประโยชน์อันจะพึงใช้ตามเงื่อนไขของสัญญาประกันชีวิตเพื่อให้ตกเป็นของแผ่นดิน และมีมาตรการกฎหมายในการคุ้มครองบุคคลภายนอกผู้สุจริตมิให้ได้รับผลกระทบจากมาตรการริบทรัพย์ดังกล่าว

ผู้เขียนจึงได้เสนอผลที่ได้จากการศึกษา ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปเป็นข้อพิจารณา หรือแนวทางในการกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติที่เหมาะสมในการใช้มาตรการริบทรัพย์สินในสัญญาประกันชีวิตให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ABSTRACT

Thesis Title : Legal Measures Related to the Enforcement of the Anti-Money Laundering Act B.E. 2542 Against Life Insurance Contracts

Student's Name : Mr. Niwat Chotpongsun

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2006

Advisory Committee :

1. Assoc. Prof. Charan Lengwittaya Chairperson
2. M. L. Supakit Charoonrojn

The objective of this thesis is to study specifically the legal measures related to the civil forfeiture of the proceeds of life insurance contracts under the Anti-Money Laundering Act B.E. 2542 ("the Act"). The intent of the civil forfeiture provisions contained in the Act is to destroy the chain of the criminal activities and economics criminal in order that any asset in relation to money laundering offenses may not be used to commit any further offenses. The Act enables pursuance and seizure of asset no matter how many times the asset has been sold, distributed, transferred, or transformed ,or found in whosoever possession.

The results of the study reveal that the civil forfeiture measures relating to the restraint or seizure of asset involved in a predicate offense to the State,

regardless of whether the defendant is convicted of charges related to the predicate offenses. At present, one of the methods of money laundering is through the purchase of life insurance contracts. It is questionable when rights relating to life insurance policies should be forfeited to the State. By enforcing the law, the rights of honest people should not be jeopardized.

After having studied the principles of Thai and foreign civil law regarding forfeiture procedures, the author is of the opinion that the forfeiture of an asset for the benefit of the State as such should be based on the legal effect of the life insurance contract. If the life insurance contract is null and void, the entire paid insurance premium should be seized. If the life insurance contract is legally valid, only the money or benefits earned under the terms of the life insurance contracts shall be restrained or seized to the State. Also, there should be certain measures to give protection to the rights of honest people against the seizure of such asset.

The author has expressed his opinions and proposed recommendations so that they can be used as guidelines in promulgating appropriate rules for the forfeiture of asset derived from the proceeds of life insurance contracts to the State.